

Gezamenlijke reactie namens NoWoZo, WoON Twente, Achterhoekse corporaties

Op 17 februari is de internetconsultatie gestart voor het wetsvoorstel waarmee u gemeenten wilt verbieden statushouders voorrang te geven op een sociale huurwoning. U geeft aan hiermee een gelijk speelveld te willen creëren tussen statushouders en andere woningzoekenden. Met deze brief geven de woningcorporaties uit de regio's Achterhoek, Twente en West-Overijssel aan dat ze **tegen deze voorgenomen wetswijziging zijn**. Het is onze taak te voorzien in de huisvesting van mensen die op eigen kracht niet goed kunnen slagen op de woningmarkt. Daarmee zijn wij er ook voor statushouders.

Toename van ongelijkheid

Dit wetsvoorstel leidt tot een toename van ongelijkheid. Wij voorzien dat deze wet tot verdere verdeeldheid en ongelijkheid in de samenleving zal leiden. Statushouders zullen nog meer op zichzelf aangewezen zijn, nadat ze al lange tijd in onzekerheid hebben geleefd. Zij worden met de voorgenomen wet ongelijk behandeld, met alle gevolgen van dien. Dit lichten we hieronder toe.

Na het doorlopen van lange en moeilijke trajecten heeft een statushouders een vergunning om in Nederland te blijven, wat ook betekent dat zij deel gaan uitmaken van de samenleving. Zij zijn dan burger van de maatschappij, met alle rechten en plichten die daarbij horen. Van hen wordt verwacht dat ze zich inzetten en participeren door middel van werk of onderwijs. Dat kan alleen als zij daarvoor de kans krijgen. Deze kans hebben zij alleen als zij een gelijkwaardige plek in de maatschappij krijgen. **Een plek in de maatschappij begint bij passende huisvesting.** Met de huidige voorrangregeling hebben we de mogelijkheid om deze kwetsbare groep snel te huisvesten in de samenleving, wat essentieel is voor de integratie en participatie.

Woningaanbod kwetsbare groepen

Met het voorliggende wetsvoorstel wordt ingezet op 'gelijke behandeling van alle woningzoekenden' en vervalt de huidige voorrangregeling. De uitgangspositie van statushouders is daarmee alles behalve gelijk aan de uitgangspositie van regulier woningzoekenden. Statushouders hebben geen inschrijftijd kunnen opbouwen, dus komen niet snel aan bod voor een woning. Dit zorgt ervoor dat zij langer in de opvanglocaties moeten blijven, waardoor de druk op deze faciliteiten toeneemt. Hoe langer statushouders in de opvang leven, hoe meer belemmeringen ze tegenkomen bij de integratie, in hun ontwikkeling en bij het vinden van werk. Ook beïnvloedt dit hun deelname aan de maatschappij. **Met dit wetsvoorstel worden zij buitenstaanders van de maatschappij.**

Statushouders zijn een kwetsbare groep, net als bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang of begeleid wonen. Deze kwetsbare groepen krijgen wel voorrang vanwege hun kwetsbaarheid en worden zelfs in de verplichte urgentieregelingen opgenomen. **Met het afschaffen van de voorrangregeling van statushouders worden zij dus anders behandeld dan andere kwetsbare groepen.**

Uitsluiting van statushouders lost de wooncrisis niet op

De grote uitdagingen die u op de woningmarkt ziet, ervaren wij ook. Wij begrijpen dat het belangrijk is dat er voldoende kansen zijn voor alle woningzoekenden, zowel kwetsbare groepen als regulier woningzoekenden. Echter, de komst van statushouders is niet de oorzaak van de krapte op de woningmarkt. Circa 7% van de vrijgekomen woningen wordt toegewezen aan statushouders. **De voorgestelde maatregelen dragen dan ook niet bij aan de oplossing van de wooncrisis.** Het inzetten op structureel en versneld bouwen van meer betaalbare, kwalitatief goede woningen bouwen voor alle doelgroepen kan bijdragen aan het aanpakken van de crisis. Hier zetten wij ons als corporaties, in samenwerking met de gemeenten, hard voor in.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat alle woningzoekenden, zowel regulier woningzoekenden als kwetsbare groepen, een kans moeten maken op een sociale huurwoning. Daarom is het van belang te monitoren hoeveel procent van de woningen naar kwetsbare groepen gaat, en te zorgen dat er voldoende woningen voor regulier woningzoekenden overblijven. Daarnaast gaan we op zoek naar andere vormen van huisvesting, zoals het meer gebruiken van de mogelijkheid tot deelgebruik van woningen.

Geen haalbare alternatieven

Het wetsvoorstel verwijst naar 'alternatieve huisvesting voor statushouders', waarvoor gemeenten verantwoordelijk worden gesteld. Dit betekent een aanvullende huisvestingsopgave voor lokale overheden die al kampen met schaarse middelen, beperkte grondposities en een hoge druk op de uitvoeringscapaciteit. **Wij pleiten voor structurele investeringen in betaalbare huur- en koopwoningen**, in plaats van in tijdelijke of noodoplossingen. Dit zorgt ervoor dat beschikbare ruimte in één keer goed wordt benut en meteen volwaardige woningen worden gerealiseerd. Hierdoor kan huisvesting worden geboden aan *alle* woningzoekenden die momenteel de gevolgen van de wooncrisis ondervinden, waaronder ook de groep mensen met een verblijfsvergunning.

Als corporaties bieden wij alle woningzoekenden dezelfde kwaliteit woningen aan. Hierbij maken wij geen onderscheid naar doelgroep. Om die reden zien wij dan ook geen rol voor onszelf weggelegd in het realiseren van de sobere huisvestingslocaties of doorstroomlocaties. Dit past niet binnen onze visie op wonen.

Een Thuis voor Iedereen

We roepen u op het voorgenomen **wetsvoorstel te heroverwegen**. De aanleiding van het wetsvoorstel is inzetten op een 'gelijk speelveld', een eerlijke verdeling van sociale huurwoningen en te zorgen voor gelijke kansen voor alle woningzoekenden. Het Rijksprogramma *Een Thuis voor Iedereen* zet hier ook op in, juist met als doel om de aandachtsgroepen - waaronder statushouders - de ondersteuning te geven voor dat gelijke speelveld. Het huidige wetsvoorstel staat hier haaks op en vergroot de ongelijkheid in plaats van deze te verkleinen.

Wij verzoeken u dringend om het voorgenomen besluit te heroverwegen en op zoek te gaan naar andere oplossingen die recht doen aan de huidige wooncrisis en aan de kwetsbare status van statushouders.

Hoogachtend,

namens NoWoZo,

Beter Wonen IJsselmuiden,
Delta Wonen, Openbaar
belang Zwolle, Salland
Wonen, Vechtdal Wonen,
Wetland wonen,
WoonConcept,
Woonstichting SWZ,
Woonstichting Vechthorst

Namens WoON Twente,

Beter Wonen, Domijn,
De Goede Woning, Sint
Joseph Almelo, Reggewoon,
SJTH jongeren huisvesting,
Mijande Wonen, Ons Huis,
De Veste, Viverion, De
Woonplaats, Welbions WBO
Wonen, Wonen Delden
Woningstichting Tubbergen

Namens de Achterhoekse
Corporaties,

Pro Wonen, Plavei, Sité
Woondiensten Wonion,
De Woonplaats, ,